

Plenum

Onsdag 7.9.2022 kl. 14.00—16.11

11. Lagmotion med förslag till lag om ändring av vägtrafiklagen

Lagmotion LM 24/2022 rd Johanna Ojala-Niemelä sd m.fl.

Remissdebatt

Förste vice talman Antti Rinne: Ärende 11 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till kommunikationsutskottet.

För remissdebatten reserveras i detta skede högst 45 minuter. Vid behandlingen av ärendet följer riksdagen det för ärenden med tidtabell överenskomna förfarandet. — Jag öppnar debatten. Presentationsanförande, ledamot Ojala-Niemelä, varsågod.

Debatt

15.25 **Johanna Ojala-Niemelä sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Nykysisessä tieliikennelaissa ei ole määritetty nopeusrajoitusta pysähtyneenä hälytysvalot eli niin sanotut läikät päällä olevan hälytysajoneuvon ohittamiseen. Hälytystehtävissä olevien pelastustyöntekijöiden turvallisuus on vaarassa, kun onnettomuuspaikan ohittavat ajoneuvot ajavat ohi jopa 80—100 kilometrin tuntinopeudella. Lakialoitteessa esitetäänkin lisättäväksi tieliikennelakiin uusi 10 a §, joka koskee pysähdyksissä olevan hälytysajoneuvon ohittamista. Pysähtyneen, hälytysvalot päällä olevan hälytysajoneuvon ohittamiseen säädetty nopeusrajoitus laissa turvaisi pelastustyöntekijöiden turvallisuuden pelastustehtävien ajaksi. Aloitteessa esitetään, että hälytysvalot päällä tien reunassa oleva hälytysajoneuvo tulisi saada ohittaa korkeintaan nopeudella 40 kilometriä tunnissa.

Tein tämän aloitteen Suomen pelastusalan ammattilaisten jäsenistön pyynnöstä, ja sitä tuki reilut sata kansanedustajaa. Kerätessäni nimiä tähän aloitteeseen monet edustajista kertoivat ajaneensa joskus työkseen hälytysajoneuvoa ja tunnistivat tämän ongelman, että välillä kolaripaikalle pysähtyneenä joutuu oman henkensä kaupalla pelastamaan toisia, kun ihmiset kaahaavat kolaripaikan ohi nopeudesta piittaamatta. Tien päällä työskentelevät sanoivat, että on hurja tunne, kun ohi ajavat joko eivät hiljennä lainkaan tai ajavat liian läheltä työntekijöitä. Ilmavirta on niin kova, että tuntuu, että se vie jopa mukanaan. Kritiikkinä esitettiin ainoastaan se, syntyykö sitten kuinka paljon jonoja, jos kaikki hiljentävät vauhtia, ja tämä on se kolikon kääntöpuoli. Kun toisessa vaakakupissa kuitenkin painaa se, että aloitteen mennessä läpi työntekijöiden työturvallisuus paranisi huomattavasti, niin mahdolliset jonot on vain kestettävä. Erityisesti moottoriteillä pelastustehtävissä olevat ovat hengenvaarassa, ja tämä koskee niin poliisia, palokuntaa kuin sairaankuljetusta.

Toivon tälle aloitteelle ripeää ja reipashenkistä käsittelyä valiokunnassa, jossa voitte asiantuntijoita kuullen arvioida mahdollisuudet käytännön toteutukseen yksityiskohtineen. Jätän nyt aloitteen liikenne- ja viestintävaliokunnan hoiviin ja toivon menestystä aloitteen käsittelylle.

Punkt i protokollet PR 86/2022 rd

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia esittelystä. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

15.27 Veijo Niemi ps: Arvoisa herra puheenjohtaja! Pidän tätä aloitetta aivan loistavana. Itse poliisivuosina kymmeniä, kymmeniä kertoja kolaripaikalla olleena tiedän, kuinka inhottavan vaarallista siellä on, jos ohi ajavat ajoneuvot ajavat ihan mahdottomilla nopeuksilla. Toisaalta taas tämä jonon muodostuminen ei tule kylläkään johtumaan tästä rajatusta 40 kilometrin nopeudesta vaan siitä, että ihminen on luonteeltaan utelias ja hyvin usein hänen täytyy suorastaan melkein pysähtyä siinä paikalla nähdäkseen kaiken tapahtuneen.

Tämä on mielestäni hyvä aloite. Toki myöskin suuremmissa onnettomuuksissahan me saadaan pienellä viiveellä paikalle liikenteenohjausperäkärry, millä pystytään ohjaamaan liikennekaista- ja nopeusrajoituksia. Mutta jos se on yleisesti kansalaisilla tiedossa, että silmä kohtaa, kun valot vilkkuvat, nopeus on enintään 40, niin aloite on oikein hyvä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

15.28 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Myös minun mielestäni tämä edustaja Johanna Ojala-Niemelän tekemä lakialoite on erittäin kannatettava ja hyvä. Olen myös itse huomannut tuolla liikenteessä liikkuessani ne vaaratilanteet, joita liittyy siihen, kun hälytysajoneuvo on tulossa esimerkiksi jostakin kauempaa ja kukaan ei välttämättä edes huomaa, että auto liikkuu. Auton sisällä voi olla musiikki kovalla, radio kovalla ja ei välttämättä hälytysääniä kuulla, ja silloin syntyy niitä vaaratilanteita, että esimerkiksi hälytysajoneuvo ei edes pääse ohittamaan edessä kulkevaa liikennettä. Eli tarkkaavaisuutta liikenteessä tarvitaan kaikilta ajajilta ja erityisesti siinä tilanteessa, kun hälytysajoneuvo on pysähtynyt onnettomuuspaikalle ja tekee sitä tärkeää työtään ja tehtävää siinä. On tärkeää, että liikenteessä ei kuitenkaan tehdä äkkijarrutuksia, vaan yritetään oppia sujuva liikennekäyttäytyminen myös näissä tilanteissa ja turvataan pelastushenkilöiden työ ja toiminta siellä onnettomuuspaikalla. — Kiitos tästä aloitteesta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mäkisalo-Ropponen.

15.30 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Jatkan tällä samalla kiitosten linjalla, eli lämmin kiitos edustaja Ojala-Niemelälle tästä tärkeästä aloitteesta. Olen sen itsekkin allekirjoittanut, koska tiedän tämän asian olevan ihan suuri huolenaihe muun muassa pelastustyöntekijöiden keskuudessa. Samoin olen itse liikenteessä huomannut sen — minäkin toki edustaja Ojala-Niemeläkin toi esille — että onnettomuuspaikan ohittamisessa ei todellakaan noudateta niitä perusturvallisuussääntöjä, ja joskus se vauhti voi todella olla kova, kun ajetaan siitä ohi. Tämä tosiaan toisaalta myöskin lisää onnettomuuksien riskiä, mutta tietysti myöskin erityisen huolestuttavaa on se, että se heikentää näin pelastajien turvallisuutta.

Eli lämpimästi kannatan tämän lakialoitteen etenemistä, ja minusta on todella hienoa, että niin suuri joukko kansanedustajia on allekirjoittanut tämän aloitteen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Myllykoski, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 86/2022 rd

15.31 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa herra puhemies! Nimeni aloitteeseen laitoin, ja täytyy, kuten edustaja Niemi tuossa, todeta, että olisi joskus hyvä, jos se jono kulkisi edes sitä neljääkymppiä. Eli vaikka ei olekaan onnettomuustilannetta ja siellä on hälytysajoneuvo, niin moottoritiellä kyllä se jonoutuminen ja liikenteen pysähtyminen johtuvat juuri siitä ihmisten omasta uteliaisuudesta, joka sitten tavallaan tukkii sen liikenteen. Mutta erityisesti tuolla valtatieympäristössä ja pienemmilläkin teillä juuri tähän ongelmaan, että ihmiset eivät reagoi hälytysajoneuvon läsnäoloon onnettomuustilanteessa, tämä lakialoite tähtää, ja pidän sitä erittäin tärkeänä. Toivon myös, että tämä todella otetaan valiokunnan käsittelyyn ja puntaroidaan tätä asiaa ja tehdään niitä toimenpiteitä, mitä tässä lakialoitteessa ollaan esille tuotu. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kiljunen, Kimmo, olkaa hyvä.

15.32 **Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa puhemies! Tässä salissa valitsee tässä asiassa selvä konsensus. Kaikki me tuemme tätä perustuslakivaliokunnan puheenjohtajan Johanna Ojala-Niemelän, ensimmäisen allekirjoittajan, tekemää lakialoitetta, jonka on yli sata kansanedustajaa allekirjoittanut.

Minä ainoastaan haluaisin muistuttaa työjärjestyksemme luonteesta tai ainakin menettelytapojen luonteesta tässä eduskunnassa. Silloin, kun yli sata kansanedustajaa on allekirjoittanut jonkun lakialoitteen, lähtökohtahan olisi se, että valiokunta ottaa sen samassa kiireellisyysjärjestyksessä käsittelyyn kuin hallituksen esitykset. Mehän olemme vähän hankalassa tilanteessa juuri nyt kansanedustajien lakialoitteiden osalta, kun olemme vaalikauden loppuvaiheessa. Riskihän on, että tämä aloite laukeaa sitten vaaleihin, jolloin täytyy toivoa, että liikennevaliokunta ottaisi tämän sellaisella tarmolla käsittelyyn, että tämä voitaisiin vielä tällä vaalikaudella saattaa päätökseen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kilpi, olkaa hyvä.

15.33 **Marko Kilpi kok:** Arvoisa puhemies! Olen itsekin tämän aloitteen allekirjoittanut ja kuulun niihin ihmisiin, jotka lukemattomia kertoja ovat olleet liikenneonnettomuuspaikoilla kokemassa näitä tilanteita ihan käytännössä ja konkreettisesti. Se on hyvin yleinen tilanne, että onnettomuuspaikalla ajetaan siitä ohi vauhtia hiljentämättä, millään tavalla varomatta. Nämä riskitilanteet korostuvat varsinkin talviseen aikaan, ja jotenkin kertoo ja kuvastaa sitä tilannetta, että vaikka tienpinta on täysin jäinen, ymmärretään sen verran, että se on liukas, niin siitä huolimatta ei ymmärretä vauhtia tiputtaa eikä varoa millään tavalla sitä tilannetta. Näissä on ollut aivan kammottavia tilanteita, joissa ainoastaan hyvällä tuurilla on selvitty isommilta vahingoilta.

Tietenkin myös hyvin usein on niin, että kun onnettomuus on sattunut vilkkaastikin liikennöidyllä väylällä, niin vaikka siellä ei vielä hälytysajoneuvoja ole paikalla, niin siitä huolimatta ei osata hiljentää, mikä sitten saattaa hyvin usein aiheuttaa uusia onnettomuuksia. Esimerkiksi Kuopion moottoritielläkin on ollut useita onnettomuuksia, joissa osallise-
na ollut hyvin paljon ajoneuvoja. Taitaa olla isoimmissa ollut — itse olen ollut paikalla — yli 70 ajoneuvoa, ja tilanne näyttää sen jälkeen kuin Raatteentieltä. Tämä tilanne johtuu pelkästään ensinnäkin siitä, että pidetään aivan liian lyhyet turvavälit, ja sitten toisaalta siitä, että ei ymmärretä hiljentää.

Punkt i protokollet PR 86/2022 rd

Olen todellakin tämän aloitteen allekirjoittanut. Kritisoin siinä ainoastaan sitä, onko tuo vauhdin tiputtaminen liian kova. Jos ajatellaan, että rajoitus on 100 kilometriä tunnissa tai 120 kilometriä tunnissa, niin kuin täällä Etelä-Suomessa on, niin aiheuttaako se sitten uusia vaaratilanteita? Tämmöinen asia on varmasti juuri niitä ratkaisuja ja seikkoja, mitä sitten asiantuntijakuulemisissa mahdollisesti otetaan esille, että mikä on se hyvä käytännöllinen, hyvä turvallinen tapa ja se taso, millekä se pitäisi sitten tiputtaa.

Lähtökohtaisesti kannatan hyvin lämpimästi tätä aloitetta ja pidän sitä hyvin tärkeänä. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Eestilä, olkaa hyvä.

15.35 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Tämä on tosiaan hyvä ja käytännössä erinomainen aloite parantaa liikenneturvallisuutta, mutta tämän aloitteen myötä kannattaa vähän käyttää puheenvuoroja yleisen piittaamattomuuden näkökulmasta.

Jonnekinhan meillä on hävinnyt sekä tiedotus että varsinkin tuolla liikenteessä toiminta sen perusteella, että aina on kyseessä tilannenopeus. Mitä tulee tähän tilannenopeuden käsitykseen, niin minä en oikein ymmärrä, miksi viranomaiset ja ne, jotka tiedottavat, eivät raaski enää pitää yllä tätä filosofiaa tilannenopeudesta, vaan aina puhutaan ylinopeudesta ja valvonnasta ja kaikesta, kun totta kai kaikessa ratkaisee tilannenopeus — jos ajetaan väärällä tilannenopeudella ja on liukasta ja on onnettomuus ja on hälytysajoneuvoja. Siinä mielessä tämä lakialoite on hyvä. Mutta kuitenkin pitäisi vähän miettiä, mihin se sitten johtaa, jos meillä on vain joku ylinopeus, josta puhutaan, ja sitten suurin sallittu nopeus. Nytkin minä tulin Iisalmesta Helsinkiin omalla autolla, kun lentovuorot eivät toimi, ja monta kertaa olen tehnyt sen ja tarkkailen liikennettä. Tuolla Mikkelin seudulla on parikymmentä kilometriä viidenkymppin rajoitus ja tiet ovat ihan normaalissa kunnossa. Siellä ei ole ensimmäistäkään autoa. Pitäisi samalla kertaa, kun tätä aloitetta käsitellään, kun tässä yli 100 allekirjoittajaa, vähän miettiä myös sitä, onko se ihan oikein, että siellä on työntekijän kuvat, että on niin kuin töissä ihmisiä — ei siellä ole ristien sielua. Kun on suorat tiet ja pystyy ajamaan vaikka minkä näköistä nopeutta, niin sitten kuitenkin pitää sen pelossa, että sitä liikennettä oikeasti valvotaan tämän ylinopeuden suhteen, körötellä sitä viittäkymppiä, kun se liikennemerkki osoittaa sen, vaikka siinä asfaltissa ei ole mitään ongelmaa eikä siellä ole mitään liikennettä. Tämäkin pitäisi ottaa huomioon, että nämä liikennemerkit eivät ole silloin voimassa, kun siellä ei oikeasti ole ketään. Se on vähän sama analogia, mikä on sitten, kun on hälytysajoneuvot, koska siellä pitäisi olla työntekijöitä, mutta kun ei ole. Onhan se jonkunmoinen oikeusmurha, jos sinne mennään pitämään ratsiaa ja siellä ihmiset saavat sitten sakkoja ja ajavat tilannenopeuden näkökulmasta täysin turvallisesti. No, onhan täällä liikennevaliokunnan puheenjohtaja, niin että hän innolla tarttuu myös tähän asiaan, että kun on tietyömaata osoittava liikennemerkki ja kun sinä viikonloppuna ei ole ketään, niin ne liikennemerkit suomeksi sanottuna huputetaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Laakso, olkaa hyvä.

15.38 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Tosiaan täytyy ensimmäisenä kiittää kollega Ojala-Niemelää tästä lakialoitteesta. Tämä on äärettömän hyvä lakialoite.

Tosiaan tässä edustaja Kilpi otti ansiokkaasti esiin sen, mikä minullakin ensimmäisenä ajatuksena oli, että tämä nopeus oli ehkä liian alhaiseksi määritelty etenkin moottoriteillä ja

Punkt i protokollet PR 86/2022 rd

tämmöisillä, mutta toisaalta mietin sitä, että todennäköisesti kuitenkin ihmiset eivät tule noudattamaan tätä orjallisesti ja tiputa sitä vauhtia siihen 40:een, eli saattaa olla ihan hyväkin, että se nopeus on alhaisempi, niin sitten se on 60 tai 80 eikä se 120, kun on se tilanne. Tietysti kuitenkin loppupelissä tässä tulee olemaan ongelmana se, että se valvontahan on niin, että sitä tutkaahan ei kuitenkaan siinä ole. Eli todennäköisesti tästä ei ihan hirveän montaa kertaa tulla sakkoja antamaan, vaikkei ajaisikaan sitä neljääkymppiä, mutta kuitenkin ne lainkuuliaiset kansalaiset oikeasti sitten noudattavat tätä hyvää esitystä ja sillä myöten ovat.

Minä näen aika pitkälle tämän sellaisena tietynlaisena tiedottamisena ja ihmisten herätelynä siinä, kun tästä alkaa nyt keskustelu. Jos tämä lakiehdotus menee läpi, niin tästä sitten tulee juttua tuonne mediaan ynnä muuta ja ihmiset sitten heräävät tähän ongelmaan. Tämä samanlainen ongelmahan on myös, kun ajatellaan esimerkiksi vaikka hinausauton kuljettajia, jotka ovat järkyttävissä tilanteissa jatkuvalla syötöllä, kun porukka ei himmaa yhtään. He vetävät moottoritiellä jotain kolaroitua autoa kyytiin siitä, ja siinä rekat vetävät rajoittajia vasten ja muut vetävät vielä sataakahtakymppiä ja parhaat sataaneljääkymppiä, ne menevät metrin päästä ohi. Eli kyllä tässä sellaiseen ihmisten asennoitumiseen olisi syytä saada jonkun verran muutosta.

Toivon mukaan tämä saadaan nopeasti liikenne- ja viestintävaliokunnan käsittelyyn, ja ainakin omalta osaltani lupaan, että tämä saataisiin tämän kauden aikana vielä maaliinkin, koska ei tämä nyt niin iso asia ole kuitenkaan, ettei me tätä hoidettaisi. Toivon mukaan valiokunnan puheenjohtaja Kymäläinenkin, joka tuli paikalle, ottaisi tästä pallon ja pistettäisiin tämä hyvä ehdotus lopullisesti sitten siellä LiVissä maaliin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kilpi, olkaa hyvä.

15.40 Marko Kilpi kok: Arvoisa puhemies! Edustaja Eestilä otti täällä turvallisen tilannenopeuden esille, ja se on äärimmäisen hyvä huomio ja hyvä nosto. Se on tärkeä, tätä asiaa kun käsitellään.

Itse asiassa uudessa, nykymuotoisessa tieliikennelaissahan on määritelty turvallinen tilannenopeus, ja tämä tieliikennelakihan edellyttää nyt sitä, että ajoneuvon nopeus ja etäisyys toisiin tienkäyttäjiin on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää. Tämähän on itse asiassa semmoinen asia ja kohta tieliikennelaissa, että voi olla, että asian tuntijakuulemisissa tämän aloitteen kohdalla voidaan todeta, että se on jo olemassa, kun taas tielläliikkujien näkökulmasta se on epämääräinen. Ja juurikin sen takia näkisin niin, että varmasti olisi tarpeen asettaa joku nopeusrajoitus tämmöisiin tilanteisiin eikä mennä sillä, että ihmiset vain itse arvioivat sen, mikä tämmöisessä tilanteessa on sitten turvallinen tilannenopeus. Se on nähty moneen kertaan käytännössä, että semmoisen arviointi on aika mahdoton tehtävä. Itse asiassa ennen tätä tieliikennelain muutostakin on ollut turvallinen tilannenopeus siellä tieliikennelaissa, mutta yleensä siihen on puututtu ja se on ollut sanktioitu kohta siinä kohtaa, kun onnettomuus on jo tapahtunut, eli voidaan todeta, että tielläliikkuja on käyttänyt liian kovaa tilannenopeutta, mikä on johtanut sitten tähän onnettomuuteen. Tässä nykyisessä tieliikennelaissahan pystytään toteamaan jo ilman onnettomuuttakin tämä tilanne, että tilannenopeus ei ole ollut oikein. Näissä tietysti aina on se ongelma, että sen, mikä se on ollut, toteaminen on sitten todistelutaakan takana, ja on iso riski tietysti olemassa, että ne johtavat sitten käsittelyyn käräjäoikeuksissa ja muissa oikeusasteissa.

Punkt i protokollet PR 86/2022 rd

Halusin nyt tämän tilannenopeuden vielä tässä avata, kun se on hyvin tärkeä ja oleellinen asia tässä kokonaisuudessa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitos. — Edustaja Kymäläinen, olkaa hyvä.

15.43 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa herra puhemies! On tärkeätä, että tällainen liikenneturvallisuuden kannalta tärkeä asia tuodaan lakialoitteena eduskunnan keskusteluun, ja kiitän tästä kollega Ojala-Niemelää, että hän on toiminut tässä myöskin pelastusalan ammattilaisten viestintuojana. Tästä asiasta ovat useampien vuosien aikana pelastusalan ihmiset viestineet, ja on harmi sinällään, että tieliikennelaissa tätä asiaa ei ole huomioitu silloin, kun tätä tieliikennelakia on tehty.

Täytyy huomata se, että tieliikennelaki on aika iso lakipaketti ja siellä on ilmennyt ehkä muitakin sellaisia korjaamisen tarpeita — tässä nyt varovasti tunnustelen — että ehkä tämä tieliikennelaki voisi olla meillä valiokunnassa semmoisena omana huomiokohtanaan, omana asianaan, josta voisimme kuulla vähän laajemminkin. Muun muassa Liikenneturva on ottanut esiin tässä hiljattainkin tietöiden osalta, että siellä tietyöntekijät toisaalta viestittävät siitä, että tilannenopeudet ovat näillä tietyöalueilla liian kovat eli ihmiset eivät noudata tätä rajoitetta, jota on esitetty. Ja kyllä mielestäni siinä on tietty perä, mitä myöskin edustaja Eestilä sanoi, että sotii ehkä maalaisjärkeä vastaan, jos siellä on nopeusvalvontamittari jossakin pakettiauton perässä, kun tiellä ei ole korjaustöitä eikä ole sitten ehkä niitä työntekijöitä ja muita, jotka tässä esiin toitte. Ymmärrän kyllä maalaisjärjellä senkin.

Ylipäätänsäkin tärkeää on varmasti liikenneturvallisuuden kannalta tämä valistus, joka aspekti tuli edustaja Laakson puheenvuorossa esille. On tärkeää, että jotenkin luonnollisesti ajateltaisiin, että hidastetaan vauhtia silloin, jos on onnettomuus tien varrella olemassa ja siellä pelastushenkilökuntaakin on jo paikalla. Valitettavasti olen itsekin joutunut kokemaan sen ja myöskin pettymään, että ihmiset eivät välttämättä edes pysähdy, kun onnettomuus on tapahtunut, vaan useat menevät ohi siitä ja hyvin kovallakin vauhdilla — myöskin raskasta liikennettä hyvinkin kovalla vauhdilla — niin että on ylipäätänsäkin semmoinen asenneilmapiiriin vaikuttamisen tarve näiden asioiden kohdalla.

Kun tuohon tieliikennelakiin ja sen muutostarpeisiin viittasin, niin muun muassa ralliajojen ja kehitystestiajojen järjestämistä uhkaa kieltäminen vuoteen 2023 mennessä, koska käsittelyajat ovat pitkittyneet siltä osin ja tämä tieliikennelaki uudistuksineen ei ottanut huomioon, [Puhemies koputtaa] että myöskin muun muassa tämänkaltaista toimintaa on tärkeä pystyä toteuttamaan.

Tässä on monia eri asioita, joita varmaan valiokunnan kanssa pohdimme.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Eestilä, olkaa hyvä.

15.46 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Tämmöinen liikenneturvallisuuskeskustelu on aina hyvin mielenkiintoista. Ehkä edustaja Kiljunen muistaa, kun Ensio Itkonen oli aikanaan televisiossa ja korosti aina tilannenopeuden tärkeyttä. Varmaan siellä tieliikennelaissa tilannenopeus on mainittu, mutta minun mielestäni se pitäisi tuoda korostuneesti esiin valistustyössä ja varsinkin, kun nuorille puhutaan, koska olen huomannut — joskus olen ollut nuorten kyydissä — että se tilannenopeus helposti on siihen tilanteeseen nähden selvästi liian iso ihan riippumatta siitä, mitä se liikennemerkki osoittaa. Kun me tiedämme, että jos on kuluneet renkaat ja sataa ja sitten tiessä on uria ja on vesiliirrot ja kaikki tam-

Punkt i protokollet PR 86/2022 rd

möinen, niin on aika mahdotonta olettaa, että nuoret, jotka ovat vasta saaneet kortin — ja nykyään saavat sen aika pienelläkin käytännön ajoharjoittelulla — tietäisivät, miten suuri vaara siihen liittyy. Sama koskee talvikelejä, kun tie menee jäähän. Minä olen monta kertaa itse — jonkun verran olen ajanut — aika hiljaa joutunut ajamaan, ja kun minulla on ollut nastarenkaat, niin joku työntää satasta, ja vaikka se liikennemerkki sallii satasen, niin se työntää ohi siinä kelissä, jossa kuuttakymppiäkin ajaminen alkaa olla jo vähän hengenvaarallista. Tätä minä tarkoitan tällä tilannenopeudella, että siitä pitäisi paljon puhua. Totta kai pitää noudattaa liikennesääntöjä, mutta silloin, kun tilannenopeus sitä edellyttää, pitäisi varsinkin nuoria opastaa, että he tietävät auton kunnon ja hallitsevat sen.

Ja vielä yksi asia, kun täällä on liikennevaliokunnan puheenjohtaja paikalla: Olen paljon ajatellut näitä nuorten kolareita ja sitä, että tulee hengenlähtö ja muita vakavia loukkaantumis-
misia. Kyllä minun mielestäni jokaisessa maakunnassa pitäisi olla — kuka sen pitää yllä, en tiedä — joku harjoitusrata, missä nuoret voisivat autoilla harjoitella väistämisiä ja liukkaalla ajoa, missä usein käytäisiin, ja se liittyisi siihen ajokortin ajamiseen. Totta kai minä ymmärrän, että se ei saa olla liian kallis nuorille, mutta eihän sitä ajamista opi muuten kuin ajamalla ja väistöliikkeitä ja jarrutuksia ja kaikkea. Kyllä monet nuoret lähtevät aika heiveröisillä taidoilla semmoisten autojen rattiin, jotka käytännössä ovat jo vähän tappovehkeitä, kun vähän painaa kaasua ja pitää kavereille näyttää. Ainakin omasta kokemuksestani tiedän moottoripyöristä, niin kuin moni muukin tietää, ja autoista, että ei sitä kyllä hetkessä opi näitä äkkitilanteita ja muita. Kyllä meidän pitäisi enemmän tästä liikenneturvallisuudesta puhua oikeilla termeillä eikä heti viedä sitä poliisin resursseihin ja liikennevalvontaan ja kaikkeen tämmöiseen. Ne ovat tärkeitä, ja jokainen sen meistä ymmärtää, mutta kuitenkin pyrittäisiin vähän muillakin mekanismeilla ja varsinkin näihin nuoriin kuljettajiin vaikuttamaan ja antamaan heille ajo-opetusta ja harjoittelua ja kaikkea. Vain harjoitus tekee mestarin.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till kommunikationsutskottet.